

श्रीगुरुगीता

अथ श्रीगुरुगीता प्रारम्भः।

ॐ अस्य श्रीगुरुगीतास्तोत्रमन्त्रस्य भगवान् सदाशवि ऋषिः।
नानावधिनच्छिन्दांसि श्रीगुरुपरमात्मा
देवता । हं बीजम् । सः शक्तिः क्रौं कीलकम् । श्रीगुरुप्रसादसदिध्यरथे जपे
वनियोगः ॥

अथ ध्यानम् ।

हंसाभ्यां

परवित्तपत्रकमलैर्दवियैर्जगत्कारणैर्वशिवोत्कीरणमनेकदेहनलियैः
स्वच्छन्दमात्मेच्छया ।
तद्योतं पदशाम्भवं तु चरणं दीपाङ्कुरग्राहणिं प्रत्यक्षाक्षरवग्गिरहं गुरुपदं
ध्यायेदवभिं शाश्वतम् ॥

मम चतुर्वधिपुरुषारथसदिध्यरथे जपे वनियोगः

सूत उवाच

कैलासशखिरे रम्ये भक्तसिन्धाननायकम् ।
प्रणम्य पार्वती भक्त्या शङ्करं परपृच्छति ॥१॥

श्रीदेव्युवाच

ॐ नमो देवदेवेश परात् पर जगद्गुरो ।
सदाशवि महादेव गुरुदीक्षां प्रदेहमि ॥२॥
केन मार्गेण भो स्वामनि देही ब्रह्ममयो भवेत् ।
त्वं कृपां कुरु मे स्वामनि नमामचिरणौ तव ॥३॥

ईश्वर उवाच

मम रूपासद्देवतिवं त्वत्प्रीत्यरथं वदाम्यहम् ।
लोकोपकारकः प्रश्नो न केनापकृतः पुरा ॥४॥
दुर्लभं त्रष्णु लोकेषु तच्छृणुष्व वदाम्यहम् ।
गुरुं वनि ब्रह्म नान्यत् सत्यं सत्यं वरानने ॥५॥

वेदशास्त्रपुराणान्नितहिसादकिनचि ।
मन्त्रयन्त्रादविद्याश्च स्मृतुं चाटनादकिम् ॥६॥

शैवशाक्तागमादीनं अन्यानविविधानचि ।
अपभ्रंशकराणीह जीवानां भ्रान्तचेतसाम् ॥७॥

यज्ञो व्रतं तपो दानं जपस्तीरथं तथैव च ।
गुरुतत्त्वमवज्जाय मूढास्ते चरन्तो जनाः ॥८॥

गुरुबुद्ध्यात्मनो नान्यत् सत्यं सत्यं न संशयः ।
तल्लाभारथं प्रयत्नस्तु कर्तव्यो हमिनीषभिः ॥९॥

गूढविद्या जगन्माया देहे चाज्जानसम्भवा ।
उदयः यत्प्रकाशेन गुरुशब्देन कथयते ॥१०॥

सर्वपापवशिद्धात्‌मा श्रीगुरोः पादसेवनात्‌।
देही ब्रह्म भवेद्यस्मात्‌ त्वत्कृपारथं वदामतिै ॥११॥

गुरुपादाम्बुजं स्मृत्वा जलं शरिसधिरयेत्‌।
सर्वतीरथावगाहस्य सम्प्राप्नोत्फिलं नरः ॥१२॥

शोषणं पापपङ्कस्य दीपनं ज्ञानतेजसाम्‌।
गुरुपादोदकं सम्यक्‌ संसारारणवतारकम्‌ ॥१३॥

अज्ञानमूलहरणं जन्मकर्मनविरणम्‌।
ज्ञानवैराग्यसदिध्यरथं गुरुपादोदकं पबित्‌ ॥१४॥

गुरोः पादोदकं पीत्वा गुरोरुच्छष्टिभोजनम्‌।
गुरुमूरते: सदा ध्यानं गुरुमन्तरं सदा जपेत्‌ ॥१५॥

काशीक्षेत्रं तन्नविसो जाहनवी चरणोदकम्‌।
गुरुर्वशिवेश्वरः साक्षात्‌ तारकं ब्रह्म नश्चितिम्‌ ॥१६॥

गुरोः पादोदकं यत्तु गयाऽसौ सोऽक्षयो वटः।
तीरथराजः प्रयागश्च गुरुमूरत्यै नमो नमः ॥१७॥
गुरुमूरत्स्मरेनन्तियं गुरुनाम सदा जपेत्‌।
गुरोराज्ञां प्रकुर्वीत गुरोरन्यन्न भावयेत्‌ ॥१८॥

गुरुवक्त्रस्थितिं ब्रह्म प्राप्यते तत्प्रसादतः।
गुरोरध्यानं सदा कुर्यात्‌ कुलस्तरी स्वपतेर्यथा ॥१९॥

स्वाश्रमं च स्वजातचि स्वकीरतपुष्टविरधनम्‌।
एतत्सर्वं परतियज्य गुरोरन्यन्न भावयेत्‌ ॥२०॥

अनन्याश्चनितयन् तो मां सुलमं परमं पदम् ।

तस्मात् सर्वप्रयत्नेन गुरोराराधनं कुरु ॥२१॥

तरैलोक्ये स्फुटवक्तारो देवाद्यसुरपन्नगाः ।

गुरुवक्त्रस्थिति वदिया गुरुभक्त्या तु लभ्यते ॥२२॥

गुकारस्तवन्धकारश्च रुकारस्तेज उच्यते ।

अज्जानग्रासकं ब्रह्म गुरुरेव न संशयः ॥२३॥

गुकारः प्रथमो वरणो मायादग्निभासकः ।

रुकारः द्वतीयो ब्रह्म मायाभ्रान्तविनिश्चनम् ॥२४॥

एवं गुरुपदं श्रेष्ठं देवानामपद्मिद्वलभम् ।

हाहाहूगणैश्चैव गन्धर्वैश्च प्रपूज्यते ॥२५॥

धुरुवं तेषां च सर्वेषां नास्ततितत्वं गुरोः परम् ।

आसनं शयनं वस्त्रं भूषणं वाहनादकिम् ॥२६॥

साधकेन प्रदातव्यं गुरुसन्तोषकारकम् ।

गुरोराराधनं कार्यं स्वजीवतिवं नविदयेत् ॥२७॥

कर्मणा मनसा वाचा नतियमाराधयेद्गुरुम् ।

दीर्घदण्डं नमस्कृत्य नरिलज्जो गुरुसन्नधौ ॥२८॥

शरीरमनिद्रयिं प्राणान् सद्गुरुभ्यो नविदयेत् ।

आत्मदारादकिं सर्वं सद्गुरुभ्यो नविदयेत् ॥२९॥

कृमकीटभस्मवषिठादुरगन्धमिलमूत्रकम् ।

श्लेष्मरक्तं त्वचं मांसं वज्रचयेन्न वरानने ॥३०॥

संसारवृक्षमारूढः पतन्तो नरकारणवे ।
येन चैवोदधृताः सर्वे तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥३१॥

गुरुरब्रह्मा गुरुरविष्णुरगुरुर्देवो महेश्वरः ।
गुरुरेव परब्रह्म तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥३२॥

हेतवे जगतामेव संसारारणवसेतवे ।
प्रभवे सर्ववदियानां शम्भवे गुरवे नमः ॥३३॥

अज्ञानतमिरिन्धस्य ज्ञानाज्जनशलाकया ।
चक्षुरुन्मीलतिं येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥३४॥

त्वं पति त्वं च मे माता त्वं बन्धुस्त्वं च देवता ।
संसारप्रतबिधारथं तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥३५॥

यत्सत्येन जगत्सत्यं यत्प्रकाशेन भातिति ।
यदानन्देन नन्दनतिस्मै श्रीगुरवे नमः ॥३६॥

यस्य स्थितिया सत्यमदिं यद्भातिभानुरूपतः ।
प्रयिं पुत्रादयित्प्रीत्या तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥३७॥

येन चेतयते हीदं चतिं चेतयते न यम् ।
जाग्रत्स्वप्नसुषुप्त्यादतिस्मै श्रीगुरवे नमः ॥३८॥

यस्य ज्ञानाददिं वशिवं न दृश्यं भन्ति भेदतः ।
सदेकरूपरूपाय तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥३९॥

यस्यामतं तस्य मतं मतं यस्य न वेद सः ।
अनन्यभावभावाय तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥४०॥

यस्य कारणरूपस्य कार्यरूपेण भात्यित् ।
कार्यकारणरूपाय तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥४१॥

नानारूपमदिं सर्वं न केनाप्यस्तभिन्नता ।
कार्यकारणता चैव तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥४२॥

यदड्घरकिमलदवन्दवं दवन्दवतापनविरकम् ।
तारकं सर्वदापद्भ्यः श्रीगुरुं प्रणमाम्यहम् ॥४३॥

शवि कुरुदधे गुरुस्तराता गुरौ कुरुदधे शविनो न ही ।
तस्मात्सर्वप्रयत्नेन श्रीगुरुं शरणं वर्जेत् ॥४४॥

वन्दे गुरुपददवन्दवं वाङ्मनश्चतितगोचरम् ।
श्वेतरकृतप्रभाभन्निं शविशक्त्यात्मकम् परम् ॥४५॥

गुकारं च गुणातीतं रुकारं रूपवर्जतिम् ।
गुणातीतस्वरूपं च यो दद्यात्स गुरुः स्मृतः ॥४६॥

अत्रनितरः सर्वसाक्षी अचतुर्बाहुरचयुतः ।
अचतुरवदनो ब्रह्मा श्रीगुरुः कथतिः प्रयि ॥४७॥

अयं मयाज्जलरिबद्धो दयासागरवृद्धये ।
यदनुग्रहतो जनतुश्चतिरसंसारमुक्तभिक् ॥४८॥

श्रीगुरोः परमं रूपं विकचक्षुषोऽमृतम् ।
मन्दभाग्या न पश्यन्ति अन्धाः सूर्योदयं यथा ॥४९॥

श्रीनाथचरणद्वन्द्वं यस्यां दशिविरिजते ।
तस्यै दशौ नमस्कुर्याद्भक्त्या प्रतदिनि प्रयि ॥५०॥

तस्यै दशौ सततमज्जलरिष आर्ये
प्रक्षपियते मुखरतिं मधुपैर्बुद्धैश्च ।
जाग्रत्यितरं भगवान् गुरुचक्रवर्ती
वशिवोदयप्रलयनाटकनतियसाक्षी ॥५१॥

श्रीनाथादग्निरुत्तरयं गणपतिपीठतरयं भैरवं
सदिधौघं बटुकतरयं पदयुगं दूतीतरयं शाम्भवम् ।
वीरेशाष्टचतुष्कषष्टनिवकं वीरावलीपञ्चकं
श्रीमन्मालनीमन्तरराजसहितं वन्दे गुरोर्मण्डलम् ॥५२॥

अभ्यस्तैः सकलैः सुदीर्घमनलैर्व्याधपिरदैर्दुष्करैः
प्राणायामशतैरनेककरणैर्दुःखात्मकैर्दुरजयैः ।
यस्मन्निन्मयुदति वनिश्यतबिली वायुः स्वयं तत्क्षणात्

प्राप्तुं तत्सहजं स्वभावमनशिं सेवध्वमेकं गुरुम् ॥५३॥

स्वदेशकिस्यैव शरीरचनितनं भवेदनन्तस्य शविस्य चनितनम् ।
स्वदेशकिस्यैव च नामकीरतनं भवेदनन्तस्य शविस्य कीरतनम् ॥५४॥

यत्पादरेणुकणकिं कापसिंसारवारधिः ।
सेतुबन्धायते नाथं देशकिं तमुपास्महे ॥५५॥

यस्मादनुग्रहं लब्ध्वा महदज्ञानमुत्सृजेत् ।
तस्मै श्रीदेशकिन्द्राय नमश्चाभीष्टसदिधये ॥५६॥

पादाब्जं सर्वसंसारदावानलवनिशकम् ।
ब्रह्मरन्धरे सतिम्भोजमध्यस्थं चन्द्रमण्डले ॥५७॥

अकथादतिरिखाब्जे सहस्रदलमण्डले ।
हंसपारश्वतरकिंगे च समरेततन्मध्यगं गुरुम् ॥५८॥

सकलभुवनसृष्टिः कल्पतिशेषपुष्टरि
नखिलिनगिमदृष्टिः सम्पदां व्यरथदृष्टिः ।
अवगुणपरमिरष्टसितत्पदारथैकदृष्टरि
भवगुणपरमेष्ठरिमोक्षमारगैकदृष्टिः ॥५९॥

सकलभुवनरङ्गस्थापनास्तम्भयष्टिः
सकुणरसवृष्टसितत्तवमालासमष्टिः ।
सकलसमयसृष्टिः सच्चदिनन्ददृष्टरि

नविसतु मयनितियं श्रीगुरोर्दवियदृष्टः ॥६०॥

अग्नशिद्धसमंतात् तु ज्वालापरचिकाधयि ।
मन्त्रराजममिं मन्येऽहरनशिं पातु मृत्युतः ॥६१॥

तदेजततिनैजततिद्दूरे तत्समीपके ।
तदन्तरस्य सर्वस्य तदु सर्वस्य बाह्यतः ॥६२॥

अजोऽहमजरोऽहं च अनादनिधिनः स्वयम् ।
अवकिरश्चदिनन्द अणीयान्महतो महान् ॥६३॥

अपूर्वाणां परं नतियं स्वयज्ज्योतरिनरिमयम् ।
वरिजं परमाकाशं ध्रुवमानन्दमव्ययम् ॥६४॥

श्रुतिः प्रत्यक्षमैतहियमनुमानश्चतुष्टयम् ।
यस्य चात्मतपो वेद देशकिं च सदा स्मरेत् ॥६५॥

मनं यद्भवं कार्यं तद्वदामस्मिहामते ।
साधुत्वं च मया दृष्ट्वा त्वयतिष्ठत्साम्प्रतम् ॥६६॥
अखण्डमण्डलाकारं व्याप्तं येन चराचरम् ।
तत्पदं दर्शति येन तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥६७॥

सर्वश्रुतशिरिरत्नवरिजतिपदाम्बुजः ।
वेदान्ताम्बुजसूर्यो यस्तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥६८॥

यस्य स्मरणमात्रेण ज्ञानमुत्पदयते स्वयम् ।
य एव सर्वसम्प्राप्तसितस्मै श्रीगुरवे नमः ॥६९॥

चैतन्यं शाश्वतं शान्तं व्योमातीतं नरिज्जनम् ।
नादबन्दिकलातीतं तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥७०॥

स्थावरं जड़गमं चैव तथा चैव चराचरम् ।
व्याप्तं येन जगत्सर्वं तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥७१॥

ज्ञानशक्तसिमारूढस्तत्त्वमालावभूषितिः ।
भुक्तमिक्तप्रदाता यस्तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥७२॥

अनेकजन्मसम्प्राप्तसर्वकर्मवदिहनि ।
स्वात्मज्ञानप्रभावेण तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥७३॥

न गुरोरधकिं तत्त्वं न गुरोरधकिं तपः ।
तत्त्वं ज्ञानातपरं नास्ततिस्मै श्रीगुरवे नमः ॥७४॥

मन्नाथः श्रीजगन्नाथो मद्गुरुस्तरजिगद्गुरुः ।
ममात्मा सर्वभूतात्मा तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥७५॥

ध्यानमूलं गुरोर्मूरतः पूजामूलं गुरोः पदम् ।
मन्त्रमूलं गुरोर्वाक्यं मोक्षमूलं गुरोः कृपा ॥७६॥

गुरुरादरिनादशिंच गुरुः परमदैवतम् ।
गुरोः परतरं नास्ततिस्मै श्रीगुरवे नमः ॥७७॥

सप्तसागरपरयन्तीरथस्नानादकिं फलम् ।
गुरोरड्धरपियोबनिदुसहस्रांशे न दुर्लभम् ॥७८॥

हरौ रुष्टे गुरुस्तराता गुरौ रुष्टे न कश्चन ।
तस्मात्सर्वपरयत्नेन श्रीगुरुं शरणं वर्जेत् ॥७९॥

गुरुरेव जगत्सर्वं ब्रह्मवष्णुशवित्मकम् ।
गुरोः परतरं नास्ततिस्मात्सम्पूजयेदगुरुम् ॥८०॥

ज्ञानं वज्ञानसहतिं लभ्यते गुरुमक्ततिः ।
गुरोः परतरं नास्तध्येयोऽसौ गुरुमारग्भिः ॥८१॥

यस्मात्परतरं नास्तनैतनैतीतिवै श्रुतिः ।
मनसा वचसा चैव नतियमाराधयेदगुरुम् ॥८२॥

गुरोः कृपापरसादेन ब्रह्मवष्णुसदाशविः ।
समरथाः परमवादौ च केवलं गुरुसेवया ॥८३॥

देवकनिनरगन्धर्वाः पतिरो यक्षचारणाः ।
मुनयोऽपनि जानन्तगुरुशुश्रूषणे वधिमि ॥८४॥

महाहड्कारगरवेण तपोवदियाबलानवतिः ।
संसारकुहरावरते घटयन्तरे यथा घटाः ॥८५॥

न मुक्ता देवगनधर्वाः पतिरो यक्षकनिनराः ।
ऋषयः सर्वसदिधाश्च गुरुसेवापराङ्मुखाः ॥८६॥

ध्यानं शृणु महादेवसिर्वानन्दप्रदायकम् ।
सर्वसौख्यकरं नतियं भुक्तमिक्तविधियकम् ॥८७॥

श्रीमत्परब्रह्म गुरुं स्मरामश्रीमित्परब्रह्म गुरुं वदामि ।
श्रीमत्परब्रह्म गुरुं नमामश्रीमत्परब्रह्म गुरुं भजामि ॥८८॥

ब्रह्मानन्दं परमसुखदं केवलं ज्ञानमूरति
द्वन्द्वातीतं गगनसदूशं तत्त्वमस्यादलिक्ष्यम् ।
एकं नतियं वमिलमचलं सर्वधीसाक्षभूतं
भावातीतं त्रिगुणरहतिं सद्गुरुं तं नमामि ॥८९॥

नतियं शुद्धं नरिभासं नरिकारं नरिज्जनम् ।
नतियबोधं चदिनन्दं गुरुं ब्रह्म नमाम्यहम् ॥९०॥

हृदम्बुजे कर्णकिमध्यसंस्थे सहिसने संस्थतिदवियमूरतमि ।
ध्यायेद्गुरुं चन्द्रकलाप्रकाशं चतिपुस्तकाभीष्टवरं दधानम् ॥९१॥

श्वेताम्बरं श्वेतवलिपपुष्पं मुक्तावभूषं मुदतिं द्वनित्रम् ।
वामाङ्कपीठस्थतिदवियशक्तमिन्दस्मतिं सान्द्रकृपानधिनम् ॥९२॥

आनन्दमानन्दकरं प्रसन्नं ज्ञानस्वरूपं नजिबोधयुक्तम् ।
योगीनन्दरमीड्यं भवरोगवैद्यं श्रीमद्गुरुं नतियमहं नमामि ॥१३॥

यस्मन्निसृष्टस्थितिधिवंसनगिरहानुग्रहात्मकम् ।
कृत्यं पञ्चवधिं शश्वदभासते तं नमाम्यहम् ॥१४॥

प्रातः शरिसशुक्लाब्जे द्वनितरं द्वभिजं गुरुम् ।
वराभययुतं शान्तं स्मरेत्तं नामपूरवकम् ॥१५॥

न गुरोरधकिं न गुरोरधकिं न गुरोरधकिं न गुरोरधकिम् ।
शविशासनतः शविशासनतः शविशासनतः शविशासनतः ॥१६॥
इदमेव शविं त्वदिमेव शविं त्वदिमेव शविं त्वदिमेव शविम् ।
मम शासनतो मम शासनतो मम शासनतो मम शासनतः ॥१७॥

एवंवधिं गुरुं ध्यात्वा ज्ञानमुत्पदयते स्वयम् ।
तत्सद्गुरुप्रसादेन मुक्तोऽहमतिभावयेत् ॥१८॥

गुरुदर्शतिमार्गेण मनःशुद्धतिं कारयेत् ।
अनतियं खण्डयेत्सर्वं यत्कज्जित्वदित्मगोचरम् ॥१९॥

ज्ञेयं सर्वस्वरूपं च ज्ञानं च मन उच्यते ।
ज्ञानं ज्ञेयसमं कुर्यानन्नान्यः पन्था द्वतीयकः ॥१००॥

एवं श्रुत्वा महादेवगिरुननिदां करोतयिः ।
स यातनिरकं घोरं यावच्चन्द्रदरदविकरौ ॥१०१॥

यावत्कल्पानतको देहस्तावदेव गुरुं स्मरेत् ।
गुरुलोपो न कर्तव्यः स्वच्छन्दो यदविभवेत् ॥१०२॥

हुंकारेण न वक्तव्यं प्राज्ञैः शष्यैः कथज्ञन ।
गुरोरग्ने न वक्तव्यमसत्यं च कदाचन ॥१०३॥

गुरुं त्वंकृत्य गुरुं नर्जित्य वादतः ।
अरण्ये नर्जिले देशे स भवेद्ब्रह्मराक्षसः ॥१०४॥

मुनभिः पन्नगैर्वापसुरैर्वा शापति यदी
कालमृत्युभयाद्वापगिरु रक्षतपार्वती ॥१०५॥

अशक्ता ह्यसुरादयाश्चाशक्ता मुनयस्तथा ।
गुरुशापेन ते शीघ्रं क्षयं यानन्तनि संशयः ॥१०६॥

मन्त्रराजमदिं देवगिरुरतियक्षरदवयम् ।
स्मृतविदारथवाक्येन गुरुः साक्षात्परं पदम् ॥१०७॥

श्रुतस्मृती अवज्ञाय केवलं गुरुसेवकाः ।
ते वै सन्न्यासनिः प्रोक्ता इतरे वेषधारणिः ॥१०८॥

नतियं ब्रह्म नरिकारं नरिगुणं बोधयेत्परम् ।
सर्वं ब्रह्म नरिभासं दीपो दीपान्तरं यथा ॥१०९॥

गुरोः कृपाप्रसादेनात्मारामं नरीकषयेत् ।
अनेन गुरुमार्गेण स्वात्मज्ञानं प्रवर्तते ॥११०॥

आब्रह्मस्तम्बप्रयन्तं परमात्मस्वरूपकम् ।
स्थावरं जड़गमं चैव प्रणमामजिगन्मयम् ॥१११॥

वन्देऽहं सच्चदिनन्दं भेदातीतं सदा गुरुम् ।
नतियं पूर्णं नरिकारं नरिगुणं स्वात्मसंस्थितिम् ॥११२॥

परात्परतं ध्येयं नतियमानन्दकारकम् ।
हृदयाकाशमध्यस्थं शुद्धस्फटकिसनन्भिम् ॥११३॥

स्फटकिप्रतमिरूपं दृश्यते दर्पणे यथा ।
तथात्मनचिदिकारमानन्दं सोऽहमतियुत ॥११४॥

अड्गुष्ठमात्रपुरुषं ध्यायतश्चनिमयं हृदि
तत्र स्फुरतभावो यः शृणु तं कथयाम्यहम् ॥११५॥

अगोचरं तथागम्यं नामरूपविरजितिम् ।
नशिष्बदं तद्वज्जिनीयात्स्वभावं ब्रह्म पार्वती ॥११६॥

यथा गन्धः स्वभावेन करपूरकुसुमादषि ।
शीतोषणादस्वभावेन तथा ब्रह्म च शाश्वतम् ॥११७॥

स्वयं तथावधिष्ठो भूत्वा स्थातव्यं यत्रकुत्रचति ।
कीटभ्रमरवत्तत्र ध्यानं भवततिरुदृशम् ॥११८॥

गुरुध्यानं तथा कृत्वा स्वयं ब्रह्ममयो भवेत् ।
पणिङ्डे पदे तथा रूपे मुक्तोऽसौ नात्र संशयः ॥११९॥

श्रीपारवत्युवाच

पणिङ्डं कर्तु महादेव पदं कर्समुदाहृतम् ।
रूपातीतं च रूपं कमितदाख्याहशिङ्कर ॥१२०॥

श्रीमहादेव उवाच

पणिङ्डं कुण्डलनीशकृतः पदं हंसमुदाहृतम् ।
रूपं बनिदुरतिज्ज्ञेयं रूपातीतं नरिज्जनम् ॥१२१॥

पणिङ्डे मुक्ताः पदे मुक्ता रूपे मुक्ता वरानने ।
रूपातीते तु ये मुक्तास्ते मुक्ता नात्र संशयः ॥१२२॥

स्वयं सर्वमयो भूत्वा परं तत्त्वं वलिलोकयेत् ।
परात्परतरं नान्यत् सर्वमेतन्नरिलयम् ॥१२३॥

तस्यावलोकनं प्राप्य सर्वसङ्गविरजतिः ।
एकाकी नःस्पृहः शान्तस् -तष्ठासेतत्प्रसादतः ॥१२४॥

लब्धं वाऽथ न लब्धं वा स्वल्पं वा बहुलं तथा ।
नषिकामेनैव भोक्तव्यं सदा सन्तुष्टचेतसा ॥१२५॥

सर्वज्ञपदमतियाहुर् -देही सर्वमयो बुधाः ।
सदानन्दः सदा शान्तो रमते यत्रकुत्तरचति ॥१२६॥
यत्रैव तष्ठिते सोऽपसि देशः पुण्यभाजनम् ।
मुक्तस्य लक्षणं देवतिवाग्रे कथतिं मया ॥१२७॥

उपदेशस्तथा देवगिरुमार्गेण मुक्तदिः ।
गुरुभक्तस्तिथा ध्यानं सकलं तव कीरतिम् ॥१२८॥

अनेन यद्भवेत्कार्यं तद्वदाममिहामते ।
लोकोपकारकं देवलौककिं तु न भावयेत् ॥१२९॥

लौककिंतक्रमणो यान्तज्ज्ञानहीना भवारणवम् ।
ज्ञानी तु भावयेत्सर्वं कर्म नषिकर्म यत्कृतम् ॥१३०॥

इदं तु भक्तभिवेन पठते शृणुते यदि ।
लखितिवा तत्प्रदातव्यं तत्सर्वं सफलं भवेत् ॥१३१॥

गुरुगीतात्मकं देवशिद्धतत्त्वं मयोदतिम् ।
भवव्याधविनिशारथं स्वयमेव जपेत्सदा ॥१३२॥

गुरुगीताकृष्णरैकं तु मन्त्रराजममिं जपेत् ।
अन्ये च विविधा मन्त्राः कलां नारहन्तषोडशीम् ॥१३३॥

अनन्तफलमाप्नोति गुरुगीताजपेन तु ।
सर्वपापप्रशमनं सर्वदारदिर्यनाशनम् ॥१३४॥

कालमृत्युभयहरं सर्वसङ्कटनाशनम् ।
यकृष्णराकृष्णसमूतानां चोरव्याघ्रभयापहम् ॥१३५॥

महाव्याघ्रहिरं सर्वं वभूतसिद्धिदिं भवेत् ।
अथवा मोहनं वश्यं स्वयमेव जपेत्सदा ॥१३६॥
वस्त्रासने च दारदिर्यं पाषाणे रोगसम्भवः ।
मेदनियां दुःखमाप्नोति काष्ठे भवति निष्फलम् ॥१३७॥

कृष्णाजनि ज्ञानसदिधरिमोक्षशरीरव्याघ्रचरमणि ।
कुशासने ज्ञानसदिधः सर्वसदिधसितु कम्बले ॥१३८॥

कुशैर्वा दूरव्या देवा आसने शुभ्रकम्बले ।
उपवशिय ततो देवा जपेदेकाग्रमानसः ॥१३९॥

ध्येयं शुक्लं च शान्त्यरथं वश्ये रक्तासनं प्रयि ।
अभचिरे कृष्णवर्णं पीतवर्णं धनागमे ॥१४०॥

उत्तरे शान्तकिमस्तु वश्ये पूर्वमुखो जपेत् ।
दक्षणि मारणं प्रोक्तं पश्चमि च धनागमः ॥१४१॥

मोहनं सर्वभूतानां बन्धमोक्षकरं भवेत् ।
देवराजप्रयिकरं सर्वलोकवशं भवेत् ॥१४२॥

सर्वेषां स्तम्भनकरं गुणानां च विरधनम् ।
दुष्कर्मनाशनं चैव सुकर्मसदिधिं भवेत् ॥१४३॥

असदिधं साधयेत् कार्यं नवग्रहभयापहम् ।
दुःस्वप्ननाशनं चैव सुस्वप्नफलदायकम् ॥१४४॥

सर्वशान्तकिरं नतियं तथा वन्ध्यासु पुत्रदम् ।
अवैधव्यकरं स्त्रीणां सौभाग्यदायकं सदा ॥१४५॥

आयुरारोग्यमैश्वर्यपुत्रपौत्रप्रवर्धनम् ।
अकामतः स्त्री वधिवा जपान्मोक्षमवाप्नुयात् ॥१४६॥

अवैधव्यं सकामा तु लभते चान्यजन्मनि ।
सर्वदुःखमयं वधिनं नाशयेच्छापहारकम् ॥१४७॥

सर्वबाधाप्रशमनं धर्मारथकाममोक्षदम् ।
यं यं चनितयते कामं तं तं प्राप्नोतनिश्चितिम् ॥१४८॥

कामतिस्य कामधेनुः कल्पनाकल्पपादपः ।
चनितामणश्चनिततिस्य सर्वमङ्गलकारकम् ॥१४९॥

मोक्षहेतुर्जपेनन्तियं मोक्षशरयिमवाप्नुयात् ।
भोगकामो जपेदयो वै तस्य कामफलप्रदम् ॥१५०॥

जपेचछाकृतश्च सौरश्च गाणपत्यश्च वैष्णवः ।
शैवश्च सदिधिदिं देवसित्यं सत्यं न संशयः ॥१५१॥

अथ काम्यजपे स्थानं कथयामविरानने ।
सागरे वा सरतिरीरेऽथवा हरहिरालये ॥१५२॥

शकृतदिवालये गोष्ठे सर्वदेवालये शुभे ।
वटे च धात्रीमूले वा मठे वृन्दावने तथा ॥१५३॥

पवतिरे नर्मिले स्थाने नतियानुष्ठानतोऽपविं ।
नर्खिवेदनेन मौनेन जपमेतं समाचरेत् ॥१५४॥

शमशाने भयभूमौ तु वटमूलानृतकि तथा ।
सधियनृतधित्तुरे मूले चूतवृक्षस्य सन्नधौ ॥१५५॥

गुरुपुत्रो वरं मूरखस्तस्य सधियनृतनान्यथा ।
शुभकर्माणसिरवाणदीक्षावरततपांसचि ॥१५६॥

संसारमलनाशारथं भवपाशनवृत्तये ।
गुरुगीताम्भसस्नानं तत्त्वज्ज्ञः कुरुते सदा ॥१५७॥

स एव च गुरुः साक्षात् सदा सद्ब्रह्मवतितमः ।
तस्य स्थानानस्रवाणपिवतिराणनि संशयः ॥१५८॥

सर्वशुद्धः पवतिरोऽसौ स्वभावाद्यतर तष्ठित्ता
तत्र देवगणाः सर्वे क्षेत्रे पीठे वसन्तहि ॥१५९॥

आसनस्थः शयानो वा गच्छँस्तष्ठिन् वदन्नपि
अश्वारूढो गजारूढः सुप्तो वा जागृतोऽपविं ॥१६०॥

शुचषिमांश्च सदा ज्ञानी गुरुगीताजपेन तु ।
तस्य दरशनमात्रेण पुनर्जन्म न वदियते ॥१६१॥

समुद्रे च यथा तोयं क्षीरे क्षीरं घृते घृतम् ।
भन्निने कुम्भे यथाकाशस्तथात्मा परमात्मनि ॥१६२॥

तथैव ज्ञानी जीवात्मा परमात्मनलीयते ।
ऐक्येन रमते ज्ञानी यत्र तत्र दविनशिम् ॥१६३॥

एवंवधिं महामुक्तः सर्वदा वरतते बुधः ।
तस्य सर्वप्रयत्नेन भावमुक्तकिरोतयिः ॥१६४॥

सर्वसन्देहरहतिं मुक्तो भवतपिर्वत्ता
मुक्तमिक्तदिवयं तस्य जहिवाग्रे च सरस्वती ॥१६५॥

अनेन प्राणनिः सर्वे गुरुगीताजपेन तु ।
सर्वसदिधप्राप्नुवन्तभिकृमुक्तनि संशयः ॥१६६॥

सत्यं सत्यं पुनः सत्यं धरम्यं साङ्ख्यं मयोदतिम् ।
गुरुगीतासमं नास्ति सत्यं सत्यं वरानने ॥१६७॥

एको देव एकधर्म एकनष्ठा परं तपः ।
गुरोः परतरं नान्यननास्ति तित्तवं गुरोः परम् ॥१६८॥

माता धन्या पति धन्यो धन्यो वंशः कुलं तथा ।
धन्या च वसुधा देवगिरुभक्तः सुदुर्लभा ॥१६९॥

शरीरमनिद्रयिं प्राणश्चारथः स्वजनबानधवाः ।
माता पति कुलं देवगिरुरेव न संशयः ॥१७०॥

आकलपजनमना कोट्या जपव्रततपःक्रयिः ।
तत्सर्वं सफलं देवगिरुसन्तोषमात्रतः ॥१७१॥

वदियातपोबलेनैव मन्दभाग्याश्च ये नराः ।
गुरुसेवां न कुर्वन्तसित्यं सत्यं वरानने ॥१७२॥

ब्रह्मवष्णुमहेशाश्च देवरषपितृकनिनराः ।
सदिधचारणयक्षाश्च अन्येऽपमुनयो जनाः ॥१७३॥

गुरुभावः परं तीरथमन्यतीरथं नरिरथकम् ।
सर्वतीरथाशरयं देवपादाङ्गुष्ठं च वर्तते ॥१७४॥

जपेन जयमाप्नोति चानन्तफलमाप्नुयात् ।
हीनकर्म त्यजन्सर्वं स्थानानि चाधमानचि ॥१७५॥

जपं हीनासनं कुर्वन् हीनकर्मफलप्रदम् ।
गुरुगीतां प्रयाणे वा सङ्ग्रामे रपिसङ्कटे ॥१७६॥

जपन्जयमवाप्नोति मिरणे मुक्तदियकम् ।
सर्वकर्म च सर्वतरं गुरुपुत्रस्य सधियति ॥१७७॥

इदं रहस्यं नो वाच्यं तवाग्रे कथतिं मया ।
सुगोप्यं च प्रयत्नेन मम त्वं च प्रयित्वा ॥१७८॥

स्वाममिख्यगणेशादविष्णवादीनां च पार्वती
मनसापनि वक्तव्यं सत्यं सत्यं वदाम्यहम् ॥१७९॥

अतीवपक्वचतिताय श्रद्धाभक्तयुताय च ।
प्रवक्तव्यमदिं देवमिमात्माऽस्सिदा प्रयि ॥१८०॥

अभक्ते वज्रचक्रे धूर्ते पाषण्डे नास्तकि नरे ।
मनसापनि वक्तव्या गुरुगीता कदाचन ॥१८१॥

संसारसागरसमुद्धरणैकमन्त्रं ब्रह्माददिवमुनपूजतिसदिघमन्त्रम् ।
दारदिर्यदुःखभवरोगवनिशमन्त्रं वन्दे महाभयहरं गुरुराजमन्त्रम्
॥१८२॥

इतश्श्रीस्कन्दपुराणे उत्तरखण्डे ईश्वरपार्वतीसंवादे गुरुगीता समाप्ता ।
श्रीगुरुदेवचरणारपणमस्तु ॥

ॐ शान्तः शान्तः शान्तः ॥

<http://gurugita.com>